

QUÆSTIO MEDICA.

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS mane discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesimâ-septimâ Januarii.

M. LUDOVICO DEMONDIERES DUGUÉ, Doctore Medico, Præside.

An qui optimus Medicus is & ingenio vaticinio præditus?

I.

HOMINI nihil est similius, quàm homo, nihilque dissimilius. Amant Minervam alii, Martem alii. Opes sequuntur plerique; non nulli fugiunt. Quidam obeundis magistratibus, & negotiis maximi momenti gerendis idonei: secùs plurimi. Est qui (brutarum instar animantium) edendo ac bibendo unicè studet, famæ ac nominis incurius: Contrà verò non pauci laudis desiderio incensi, disciplinas, præclaras artes & scientias colunt; hos inter gloriæ cupidos parem vati reperias profectò neminem, is nihil minus ambit, quam futurorum cognitionem; difficultatibus, ænigmatis & obscuritatibus delectatur; memor infinitarum penè rerum quas incredibili celeritate ingenii percepit naturæ cursus ac recursus, discrimina, momenta, casus atque eventus fata, fortunamque hominum tacitâ mente perpetuò volvit ac revolvit, nec dubitat oracula reddere consultus. Res bona sed rara vates, non enim quotquot se credunt vates dicuntve ideò vates sunt. Apage chiromanticos, genethliacos, sagas, necromanticos, & alios hujus farinæ homines, qui polliceri, nec præstare; prædicere & mentiri solent.

II.

UNDE' tanta esset quibusdam hominibus divinandi facultas, non parum solliciti fuere philosophi. Illam referebant alii ad furorem, alii ad familiares deos, quidam ad siderum influxûs, nonnulli ad reminiscentiam; meliùs cum Galeno ipsam ascribas temperamentorum vi atque præstantiæ: scire licet sanguineo-melancholicis contingere uberiores spirituum animalium proventûs, texturam partium densiorem, valentiora fermenta, sanguinem laudabiliorem, functiones corporis & animi fæliciores; illis, (quia altiùs imprimuntur imagines) firmior memoria & habitûs mentis nobiliores: ad ardua & grandiora nati ejusmodi homines ingeniosis diù noctùque excruciantur malis, atque ità cogitando, meditandoque, (id est effectus obscuros per evidentes causas, causas latentes per effectus manifestos investigando) habitus ad benè divinandum necessarios acquirunt.

III.

AT verò Medicus, ærumnis & calamitatibus perpetuò afflictatus alienis multiplici bonorum genere compensatur, corporis & animi sanitate, robore, longævitate, opibus, & gloriâ cumulatur; atque ut medicina conjecturalis est, usu non modò subtilitatem quæ consistit ἐν τῷ διορίσμῳ comparat; verùm etiam artificiosæ præsagitionis habitum assequitur. Illâ relationem causarum ad effectûs, effectuum ad causas, genera ac species temperamentorum, morborum, symptomatum, signorum, similitudinem rerum ac dissimilitudinem percipit: hâc μακροῦ & μικροῦ κόσμου eventûs casûsque valet prædicere; cum exitus morborum Medici famam illustret, aut imminuat, obscuret vel augeat; omni studio incumbit, ut sententiæ ac expectationi suæ respondeat; sunt indicia quæ morbum brevem aut longum, superabilem aut invictum, mitem aut malignum, portendunt: Indicia non desunt, alia quæ tempus, diem, & solutionis modum demonstrent; Medicus horum non immemor digna Apolline pandit oracula.

IV.

FELIX Medicus qui sic est à naturâ comparatus, ars quam alii prædicant arduam ac incertam; ipsi est facillima certissimaque. naturalem divinationem potiùs quàm artificio-

ſam præſagitionem in eo eſſe putes; ipſo arteriarum pulſu, vultu ipſo de ægri ſtatu judicat; nec minùs præterita quàm præſentia & futura intelligit: quod genus ſit morbi, quæ ſpecies, quos jam progreſſus fecerit, quò inclinat, quis eventus futurus ſit, actutùm percipit: morbum variis non explorat remediis, ſed recti propoſitique tenax, atque imperturbabilis in ſuâ ſcientiâ affectum, vel ſequitur pedetentim & cunctando frangit, vel mochlico ſine procraſtinatione expugnat. Inter ſexcenta medicamentorum genera, illud unum ſeligit quod eſt optimum, idque tantâ celeritate, ut minùs arte quæſitum quam divinitùs indicatum videatur. Inter innumeras morborum cauſas, has inprimis habet ſuſpectas, putà conſuetudinem intermiſſam, animi pathemata, ingluviem. Inter partes affectas diffidit potiſſimùm ventriculo, lieni, meſenterio, pancreati; his tamen ſcit aliquando fidere. Optima parens natura illi conceſſit quidquid ars poteſt conferre præſtantiùs, putà ſingularem mentis integritatem, quâ non eſt melior Phœbi Cortina: ipſi quoque inſevit rerum, naturalium, non naturalium & præter naturam, incredibile deſiderium phyſiognomiæ præſertim (quæ melior eſt phyſiologiæ pars) vehementiſſimum. Perſuaſus ex minimis momentis non numquam pendere maxima negligit & ſpernit omninò nihil. Emicant etiam aliquandò inter publica vitæ commercia ejus naturalis præſagitionis ſcintillæ; unde apud omnes invenit admirationem.

V.

SUMMUS dictator nihil aliud intellexit per indolem & naturam optimi Medici quàm divinatricem facultatem. Galenus optimum medicum Oedipi nomine ſalutabat: Plinius Herophilum medicinæ vatem appellabat: Cicero eodem nomine donabat medicos. Quot quot ab omnibus retrò ſeculis in medicinâ floruere præſtantiſſimi viri egregiâ ominandi virtute præditi erant. Et verò ars præſtantiſſima ſibi parem deſiderat artificem qui ipſius conſtantiam, finiſque excellentiam adversùs multorum invidiam probet. Sub inexpunabili morbo ſæpè naturâ opprimitur, neque medicinæ inſtrumentis quicquam loci relinquitur quid tum (amabo) medicus abſque præſagitione? in Chronicis autem affectibus quam diætam præſcribes niſi futura proſpexeris. Rectè igitur medicina definietur ars

divinatrix ad tuendam sanitatem, & morbos expellendos, comparata. Vitæ amans eo inprimis delectetur medico quem noverit vaticinatorem; qui excellit in vaticinatione excellit & in omnibus medicinæ partibus quarum summa est prognosis. Ille ægritudines vel futuras ante vertet, vel præsentes longissime propulsabit; atque ubi ad ultima ventum erit, neque spes vitæ in ægro manebit ulla, æternam dicet illi salutem. Sic Medicus certus in re incertâ cognitus, sanctissimum atque augustissimum vatis, seu ἰατρῦ nomen consequetur.

Ergo qui optimus Medicus is & ingenio vaticinio præditus.

Domini Doctores disputaturi.

M. Gilbertus Puylon, Scholarum Professor.

M. Andræas Cressé.

M. Armandus Josephus Collot.

M. Philippus Caron.

M. Ambrosius Nicolaus Chemineau, Scholarum Professor.

M. Joannes Gelly.

M. Nicolaus Rainssant.

M. Petrus Pourret, Regis unici fratris Medicus ordinarius.

M. Dionysius Dodart, serenissimæ DD. principis Dotariæ de Conty Medicus, Regiæ scientiarum Academiæ socius.

Proponebat Parisiis CLAUDIUS VERGNE, Montargianus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1701.

Apud Franciscum Muguet, Regis Facultatis Medicinæ Typographum.